

Aslak Gottlieb

Som jeg ser det ...

Klummer om hele Helsingør

Som jeg ser det

Klummer om hele Helsingør

Aslak Gottlieb

Redigeret af Pernille Hermann

Klummerne har været bragt i Helsingør Dagblad fra 2020 til 2022

*Bogen er illustreret med fotomotiver fra hele Helsingør.
Det er Sandra Odgaard og Patrick René Richter, som har taget billederne.*

Som jeg ser det

Klummer om hele Helsingør

© a-round 2022

1. udgave, 1. oplag

Forfatter: Aslak Gottlieb

Redaktør: Pernille Hermann

Omslag og fotos: Thinkalike.dk

Grafisk tilrettelæggelse: Rasmus Andersen

ISBN 978-87-974267-0-8

Tryk: Lasertryk.dk - Printed in Denmark

Udgivet af: a-round Kronborg 10b, 3000 Helsingør

Telefon: 71 99 90 97 www.a-round.dk

Kopiering af denne bog må finde sted på institutioner og virksomheder, der har indgået aftale med COPY-DAN

Indholdsfortegnelse

Forord

5 *Hvor får han alle de meninger fra?*

Kapitel 1: Sanseligheden

8 *Helvedesmaskiner i sommernatten*

12 *”Far, hvordan kender du navnene på alle de planter?”*

18 *Velsignet opkald fra skjult nummer*

Kapitel 2: Så lyt dog for pokker

24 *Den der lytter vinder*

28 *Amerikanske tilstande*

34 *Velkommen til tusinder af nye naboer i Espergærde*

Kapitel 3: Sporten

40 *Superligadømme*

44 *Skattefinansieret følelsesporno*

50 *I aften vinder vi alle - uanset resultatet af kampen*

Kapitel 4: Medierne

56 *Helsingør Dagblad er ikke et medie*

61 *Dagbladsdjæveln ligger i detaljen. Og den sidder i os alle*

66 *Robotter på redaktionen*

71 *10 år efter: Han har stadig ikke noget tøj på*

Kapitel 5: Politik

76 *Vis os dit sande, rynkede ansigt*

80 *Lær ungdommen at drikke*

86 *Trafik: Helt trygt bliver det aldrig. Det er heller ikke meningen*

Kapitel 6: Det fysiske nærvær

92 *”Arbejdernes Internationale Kampdag bliver endnu et år mest en digital begivenhed”*

96 *Om Amazon, vegansk læder og god service*

102 *Endelig igen, lus!*

Kapitel 7: Blandede kæpheste

108 *Kend din indre Bombe Brian*

113 *”Elsinore Rooftop”. Så tal dog dansk. Eller hvad?*

118 *Kan man pudse møbler i kultur?*

122 *Du tror det er løgn: Æblerne er modne*

Hvor får han alle de meninger fra?

Siden 2020 har Aslak Gottlieb jævnligt indviet læserne i sine tanker og observationer på Helsingør Dagblads klummesider. Denne bog samler op på de fleste og viser et menneske, der har meget på hjerte og gerne rækker ud efter andres synspunkter og engagement.

I det hele taget har Aslak med stigende iver engageret sig i at gribe ideer og spille dem videre ud i lokalsamfundet. I Espergærde, hvor han bor, og i hele Helsingør Kommune. Gerne iført et af sine kulørte jakkesæt, der er blevet hans personlige varemærke.

For Aslak er ikke bange for at gå forrest og satse stort. Senest har han sat sig i spidsen for at gøre Helsingør til Europæisk Kulturhovedstad i 2032 – næste gang, det er Danmarks tur. Han er også med til at bære det lokale ledernetværk ”Vi samler hele Helsingør” med tilhørende specialgrupper omkring sport og erhvervsliv. Og spørger man, om han vil styre en debat eller deltage i en jury, er svaret JA!

Aslak Gottlieb er født i 1973 og læste for en kort bemærkning samfundsvidenskab på RUC, inden han blev skolelærer og i 2009 startede sin egen konsulentvirksomhed, medieundervisning.dk. Det har ført ham vidt omkring i krydsfeltet mellem medier og uddannelse – og i et vedholdende engagement i børns og unges brug af medier.

I mange år frem til 2019 var Aslak tovholder på projektet ”Avisen i Undervisningen” og en overgang også for Pressens Uddannelsesfond og Børnejournalistuddannelsen. Han var rådgiver for en ministeriel tænketank om kommunernes it-investeringer på skoleområdet og har skrevet lærebøger og udviklet digitale programmer til danskundervisningen.

Corona-nedlukningerne har sat deres præg på flere af klummerne i denne bog, som på så meget andet. Og med vanlig foretagsomhed var Aslak hurtigt på banen med ideer til at få noget godt ud af situationen, trods alt. Tre dage efter den første nedlukning i 2020 startede han Sofaskolen, og 2021 fulgte ungdomsmediet Kiosk.

Ind imellem er det blevet til adskillige artikler i fagblade og rejsetillæg – og så klummerne her.

God læselyst!

Helsingør, oktober 2022

Pernille Hermann

KLUMME substantiv, fælleskøn, -n, -r, -rne, [ˈklʊmə]

avis- eller bladartikel med en bestemt placering og opsætning, hvori en fast skribent regelmæssigt skriver sin personlige kommentar til et aktuelt emne – kendt fra 1962.

Kapitel 1

Sanseligheden

Hvordan får man inspiration til en klumme? Løber man aldrig tør for ideer – åh jo. Nogle skriver næsten sig selv, fordi man endelig kan komme af med alle sine indfald og meninger. Lykkeligt fri for at opdage, hvis der ikke er nogen, der ”lytter”. Andre gange bliver deadline som en gul lap, der bliver mere og mere nusset og krøllet, indtil man endelig kan fjerne den. *Mission completed*. Eller bare: færdigt arbejde.

Her kommer tre klummer, der er grebet ud af skribentens egen virkelighed og de tanker, den sætter i gang. Om fest og ballade, naturen som læremester – og et chok, der fik lykkelig udgang.

Helvedesmaskiner i sommernatten

Boom-boom-boom. M'ga-tjik. M'ga-tjik. Boom-boom-boom.

Så kom sommeren endelig i sidste øjeblik. Fuldt knald på høstanemoner og roser i alle farver. Kølig hvidvin på terrassen. Duft af grillkul i den gyldne aftensol. Fugle, der kvidrer i tusmørket. Mon ikke de opmuntrer deres unger til at komme på vingerne?

Eller hov! Hvad er det lige, sensommernatten lyder af? Et eller andet larmer rytmisk, men infernalsk og kvæler enhver forhåbning om at høre det undseelige mirakel af en sangfugl. En monoton baslyd så dyb, at hvidvinen kruser på overfladen. Puds falder af husets kalkede, endnu solvarme facade. En helvedesmaskine er løs i sommernatten. Hvad sker der lige?

Ok. Nu skal jeg med mine 47 år heller ikke spille ældre og mere reaktionær, end jeg trods alt er. Som far til afkom i alderen 12-22 ved jeg udmærket, hvad der er på spil. Eller rettere: hvad der spiller. For hvad egner sensommernatten sig bedre til for ungdommen end musik og fest under åben himmel? Endda i corona-året, hvor der ikke er andre steder, længsler og lidenskab kan få frit løb.

Desuden, hvad mine børn er flinke til at minde mig om, har jeg jo selv været ung engang. Endda mødte jeg børnenes mor på en højskole, hvor vi festede og spillede høj musik (hver dag). Så hvad er problemet?

Jo, problemet er ikke de glade unge mennesker, som fester i sommernatten. Nej, det har betegnelsen Soundboks. En helvedesmaskine af et transportabelt lydanlæg, som kan høres i kilometers omkreds. Apparatet har batterilevetid som en Tesla og rammer åbenbart et prispunkt, der matcher nordsjællandske forældres gavebudgetter.

Set netop fra forældrestandpunktet er Soundboks den perfekte gave, hvis du vil have fred for festende teenagere i din egen have. Musikken er jo bærbar! Og med begrænsning på diskoteker og spillesteder må man jo drive rundt i villakvartererne med sin Soundboks skruet op for fuld volumen.

Tidligere kunne man identificere støjilden fra en fest til en bestemt matrikel. Så var det nemt at banke på, for at bede om ro. Nu må man patruljere hele kvarteret. Har man fået mere end et glas hvidvin (hvad man har) og derfor må foretage patruljen til fods, er det ikke helt nemt at følge trop med de festende.

Selv politiet har svære arbejdsvilkår. For nylig blev min granvoksne nabo stoppet på cykel hjem fra stationen af en patruljevogn. De desperate betjente kunne ikke finde den støjende fest, som nogle borgere havde klaget over.

Nå, tilbage på terrassen, hvor overvejelserne om indholdet til denne klumme er gjort. Når nu den smukke sommernat alligevel er spoleret, kan man jo lige så godt fordrive tiden med at google lidt på sin smartphone. Og godt for det. Så bliver man klogere og skifter måske standpunkt til det, der nu rører sig i tiden.

Stor er min overraskelse, da jeg søger på helvedesmaskinen. Adskillige medier skriver om tre unge iværksættere, som på rekordtid har skabt et dansk eksporteventyr. Tre gymnasievenner fra Virum var trætte af, at de ikke kunne spille teltpladsen op på Roskilde Festival. For at overdøve Orange Scene opfandt de Soundboks og forventer at omsætte for 200 millioner kroner i 2020. Efter blot fire år i markedet.

I 2019 havde Soundboks 60 ansatte og kontorer i Danmark, Kina og USA. Virksomheden buldrer derudaf, med de unge stiftere i ledelsen.

Spoler vi bare 20 år frem i tiden, håber jeg stadig på at kunne nyde sommernætterne og fuglenes sang. Men nogen skal jo holde hjulene i gang og betale for gildet til den tid, så jeg også kan få lidt hvidvin i glasset og få klaret mine skavanker hos lægen. Godt, at vi har unge iværksættere i Nordsjælland!

Set i det perspektiv bliver det jo en anelse nemmere at tolerere helvedesmaskinernes drift i sommernatten. At festen flytter sig betyder jo faktisk, at vi deles lidt om byrden. Og lytter jeg som tidligere hifi-entusiast efter, står det klart, at Soundboks er et kvalitetsprodukt, som ikke bare spiller højt, men også godt.

Boom-boom-boom. M'ga-tjik. M'ga-tjik. M'ga-tjik. Boom-boom-boom.

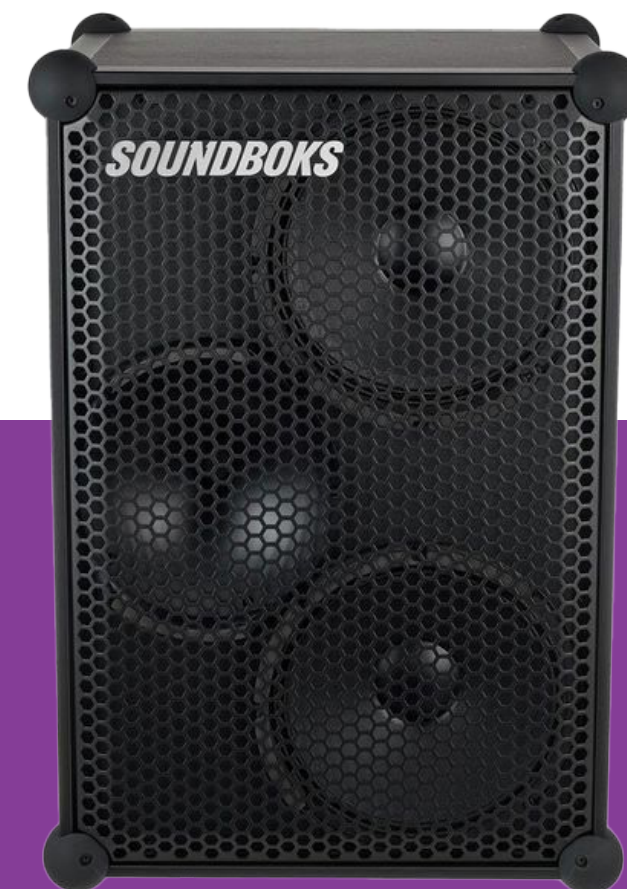
Helsingør Dagblad, 24. august 2020

**Fra 2010 til 2020 er antallet af klager over nabostøj mere end tredoblet.
I juni 2021 fik politiet 3.109 klager over "musik til ulempe" på landsplan.**

I København og Aarhus er der nu visse steder udstedt forbud mod at spille musik fra "elektroniske lydanlæg" efter klokken 20.

Der er solgt over 30.000 Soundbokse i Danmark.

Kilde: Boliga, juli 2021

”Far, hvordan kender du navnene på alle de planter?”

Spørgsmålet kom, da jeg forleden løb en tur med en af vores voksne sønner. Kækt udpegede jeg afblomstrede magnolier, rododendron, mirabeltræer, knopskydende valnød, skvalderkål, klematis, forglemmigej og hvad jeg nu ellers kunne frembotanisere af hukommelsen.

Der findes vel ingen bedre tid på året end nu til at dyrke motion i det fri. Bærtræerne langs markerne omkring Kelleris blomstrer om kap. Løvskoven i Nyrup Hegn blænder øjet i lysegrøn pragt. Mens parfumerede syrener langs Skindersøvej forførisk pirrer næseborene, så en midaldrende mand som jeg selv med et trylleslag føler sig på alder med sine egne børn igen.

OK, det skulle da lige være at løbe en tur lidt senere på året, hvor kronerne på de mægtige bøgetræer i Egebæksvang lukker sig mørkt og yder løberen sval skygge. Eller når høsten går ind på Krogerups marker, og temperaturen i Øresund endelig frister til et havbad, der skyller kroppen ren for sved legeret med støv fra knastørre grusveje.

Eller endnu senere på året, når de sorte hyldebær afløses af røde røn og gulnende birkeblade i landskabet omkring Gurre. For ikke at tale om en efterfølgende løvfaldstur i orangebrune Teglstrup Hegn.

Springer vi lige november over, er det jo også ret fantastisk med en frostklar runde i den snedækkede Hellebæk Kohave, bevares. Muligheden for friluftsmotion hele året i hele Helsingør er en af de gratis glæder, end ikke ejendomsmæglerne formår at oversælge.

Men tilbage til spørgsmålet om, ”hvor jeg kunne alle de navne på planterne fra”. Da vi fik min mor til middag efter løbeturen, viste det sig, at min viden i forhold til hendes var ganske begrænset. Hun berettede, hvordan eleverne i hendes skoletid sankede årstidens flora og artsbestemte deres høst ud fra opslagsværker i klasselokalet..

*Egebæksvang Skov i Espergærde er en del af
Nationalpark Kongernes Nordsjælland.*

Udsigt over Øresund fra pynten i Helsingør

Velsignet opkald fra skjult nummer

Det er ikke en aprilsnar, når du lige om lidt læser, at jeg har oplevet min egen begravelse. For det har jeg altså, og det var en meget trist begivenhed. Uudholdelig, faktisk. Jeg kunne knap være i mig selv af bar sorg, som jeg lå der med åben kiste, for at det ikke skal være løgn.

Til stede var min kone, vores fire børn, mine tre brødre og vores forældre. Fremmødt var også venner, mere familie, bekendte, kolleger, naboer og mine tidligere elever, som jeg underviste, da jeg var skolelærer. Endda forældre til eleverne viste deres deltagelse i min død ved at møde frem. Så meget havde jeg åbenbart betydet for dem, selvom det var lang, lang tid siden, jeg arbejdede som skolelærer. Menneskehoben var så stor, at der ikke var plads til alle i kirken.

Men hov. Her bliver vi nødt til at stoppe op. Ellers bliver jeg bare beskyldt for blasfemi. Det er jo Jesu død og budskaber, påsken handler om. Også selvom vi drukner højtiden i påskebryg og snapsegilder. I øvrigt tror jeg ikke på liv efter døden, så hvordan skulle jeg nu kunne sidde og skrive tårevædet om begivenheden?

Jo, for fem år siden fik jeg et opkald fra helvede. Ikke bare en af de der telefonsælgere fra skjult nummer, som vil have dig til skifte el-selskab. Men et opkald, jeg ikke bare kunne afvise. Mest for min egen skyld, faktisk. Tilbuddet, som jeg hørte det, lød noget i retning af: ”Hallo, det er Djævelen. Der er opstået en ekstraordinær situation hos os. Det betyder, at du kan springe ventelisten over og komme herved før tid. Undlad at foretage dig noget. Så går det helt af sig selv”.

Som 42-årig var tilbuddet selv sagt ikke noget for mig. Og for nu at blive konkret, var det min siden af-døde og savnede læge, Albert Sørensen, som personligt ringede mig op. Han gav mig den dystre besked, at jeg havde kræft. En type, som man ret nemt kan kurere, men alligevel. Benene blævrede under mig som gelé, og jeg følte mig pludselig meget, meget lille.

Det var, som rungede lyden af tusind malmklokker inde i hovedet på mig, da Albert lagde på. Og så begyndte den indre filmrulle at spole frem til min begravelse, som viste mig en ynkeligt selviscenesat fremstilling af et kæmpemæssigt, tårevædet *event*.

En forfængelig side af mig selv, jeg ikke kendte, blev afdækket i et svagt øjeblik uden mental kontrol og med direkte adgang til underbevidstheden. Ikke bare forfængelighed af den type, man kan tilfredsstille som kræsen kunde hos Mr. August. Mere i retning af det hovmodige, der som bekendt er en dødssynd, hvis vi skal blive i det religiøse. Uak.

Herfra gik behandlingen stærkt. Kort tid efter kom jeg under kniven og har siden været rask. Som kræftpatient bliver du rutinemæssigt kontrolleret for tilbagefald i fem år. I begyndelsen hver anden måned. Derpå med faldende intensitet. Sammenlagt har jeg på konto afgivet hundredvis af blodprøver og ligget i CT-scanneren så mange gange, at jeg næsten er begyndt at lyse op i mørket.

Og nu kommer vi til pointen. I sidste uge overstod jeg min sidste kontrol og kan nu erklære mig 100 procent kræftfri. For at aflaste hospitalerne på grund af corona blev frikendelsen forkyndt af en læge over telefonen. Et velsignet opkald fra skjult nummer om genopstandelse, med forlov.

Næste dag poppede et vigtigt budskab op i mit Facebook-feed. Det kom fra vores lokalafdeling i Kræftens Bekæmpelse og annoncerede datoen for Stafet for livet, der sidste år blev ramt af corona-aflysning. Sæt kryds kalenderen.

Det er stadig langt fra alle kræftpatienter, der kommer lykkeligt og ukompliceret ud af deres sygdom. Som jeg ser det, er der hårdt brug for, at vi står sammen om at bekæmpe kræft og støtte dem, som bliver ramt af den.

Jeg håber, vi ses næste gang, og at vi bliver endnu flere end til ”min begravelse”.

Helsingør Dagblad, 1. april 2021

Den seneste statistik fra Cancerregistret er fra 2020. Det år var der 23.525 nye tilfælde blandt mænd.

De hyppigste kræftformer var Prostata 4.460, Lunge og luftrør 2.470, Tyktarm 1.595 og Moder-mærke 1.310 tilfælde.

I 2020 levede 362.715 danskere med en kræftdiagnose, og stadig flere overlever i fem år eller mere.

Kilde: Sundhedsdatastyrelsen

**Klakør, gunslinger, halvstuderet røver.
Ildsjæl, tusindkunstner, iværksætter ...**

Gennem sit 50-årige liv har Aslak Gottlieb fået lige så mange prædikater hæftet på sin person, som han har farvestrålende jakkesæt hængende i garderoben. Man kunne tilføje: Fast klummeskribent på Helsingør Dagblad, hvor han bidrager til debatsiderne under rubrikken som jeg ser det.

Journalist Pernille Hermann har redigeret hans causerier. Med lige dele kærlighed og kritik til hele Helsingør tegner bogen billedet af et nordsjællandsk lokalsamfund, som aldrig rigtig kan beslutte sig for, om det bor i en forstad, købstad eller provinsby, uagtet byens officielle status.

9 788797 426708 >

